

SOKE RYSZARD MURAT 10 DAN

KATA
KUMO

Uwaga:
Autor oraz Wydawca nie ponoszą odpowiedzialności
za ewentualne kontuzje oraz inne negatywne skutki
nieprawidłowego wykonywania technik i ich zastosowania,
przedstawionych w tym podręczniku.

KATA

Kata (jap. 'forma') - to ściśle określona forma nauki walki z kilkoma przeciwnikami równocześnie bez ich fizycznej obecności.

Forma ta jest zestawem szeregu technik (a raczej ich kombinacji), ułożonych w planową, logiczną całość oraz wykonywanych w ustalonym rytmie i w połączeniu z odpowiednim oddychaniem.

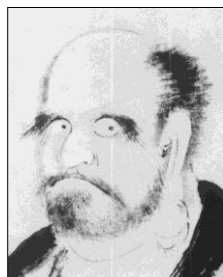
Kata wyobraża określone sytuacje, jakie mogą zdarzyć się w walce z kilkoma napastnikami. Dlatego wielokrotne powtarzanie *kata* (i tym samym zachowania się w tych sytuacjach) umożliwia naukę walki z kilkoma przeciwnikami.

Na tej podstawie ocenia się **wartość** poszczególnych *kata*. Niektóre *kata* mają zatem dużą wartość - jeśli zawarte w nich sytuacje są realne i sensowne. Inne formy oceniane są nisko – jeśli zawierają sytuacje mało realne albo schematyczne lub powtarzające się.

Każda forma została opracowana przez konkretnego autora i jest odbiciem poziomu jego wiedzy, umiejętności i doświadczenia.

Pierwsza forma

Pierwszą formę sztuki walki wręcz ułożył patriarcha **Bodhidharma** (412-532) w klasztorze Shaolin w latach 520-532. Forma ta nosiła nazwę: **Shiba luohan shou** (w transkrypcji Giles-Wade'a: *Shih-pa lohan shou* - chiń. 'Osiemnaście rąk oświeconego buddysty').

Twórca pierwszej formy -
patriarcha Bodhidharma (412-532).
Malowidło słynnego japońskiego
malarza Sesshu Toyo (1420-1506)

Stare chińskie ilustracje, przedstawiające
formę Shiba luohan shou

Zgodnie ze swą nazwą, forma ta składała się z osiemnastu pojedynczych technik (ćwiczeń), zestawionych w odpowiedni rytm i połączonych z określonym sposobem oddychania. Ćwiczenia te polegały głównie na napinaniu i rozluźnianiu mięśni w pozycjach statycznych.

Forma *Shiba luohan shou* (pomimo jej opisów) nie przetrwała jednak do dnia dzisiejszego, a to głównie wskutek jej licznych przekształceń oraz stosunkowo niewielkiej przydatności dla nauki walki.

Trening *kata*

Do połowy XX wieku w większości stylów karate ćwiczenie *kata* było podstawową metodą treningową, a treningi polegały niemal wyłącznie na ciągłym powtarzaniu wybranych form.

Nie stosowano na nich ani *kihon*, ani *renraku-waza*, ani nawet *kumite* czy rozgrzewki.

Obecnie – po zmianach treningu karate, wprowadzonych pod wpływem zachodniej metodyki sportowej – *kata* ćwiczone są tylko na niektórych treningach, i to niemal zawsze w grupach zaawansowanych.

Soke Ryszard Murat prowadzi trening *kata* (*Kumo*) podczas zgrupowania instruktorów *tsunami*, Kazimierz Dolny 1996

Warto też wiedzieć, że w niektórych stylach, głównie z grupy *ju-jutsu* (na przykład w *judo*), nazwę ***kata*** stosuje się tylko do określania ustalonej formy nauki walki z jednym przeciwnikiem (odpowiednik *kihon-kumite*).

Bunkai

Teoretyczna analiza i interpretacja *kata* - zastosowania poszczególnych sytuacji w walce - nosi nazwę ***bunkai*** (jap. 'analiza').

Z kolei praktyczne zastosowanie *kata* nosi nazwę ***kata-bunkai-kumite***. Jest to ściśle określona forma nauki walki z kilkoma napastnikami. Polega ona na wiernym odtworzeniu *kata* (wszystkich sytuacji) w obecności partnerów, odgrywających rolę napastników.

Wielką wagę do stosowania *kata-bunkai-kumite* na treningach przywiązuje się zwłaszcza w *tsunami*. Z tego powodu każdy, kto uprawia ten styl, musi umieć w pełni zastosować poszczególne *kata* w walce z napastnikami.

Liczba i rodzaje *kata*

W poszczególnych stylach występuje różna liczba *kata*. Nie świadczy ona jednak wcale – wbrew niektórym opiniom – o wartości danego stylu. Zwykle bowiem, jeśli w danym stylu występuje wiele *kata*, to powtarzają się w nich te same albo podobne sytuacje i z tego powodu ich nauka przynosi niewiele pożytku. Do sytuacji tej trafnie odnosi się twierdzenie *soke* Ryszarda Murata, że lepiej jest znać mniejszą liczbę *kata*, ale dobrze, niż wiele *kata* - słabo.

W niektórych stylach zresztą *kata* nie są w ogóle znane i ćwiczone. Z kolei w stylach *wing chun* oraz *ishimine-ryu* występują tylko trzy formy, zaś w stylach *uechi-ryu*, *isshin-ryu*, *kojo-ryu* i *shorinji-ryu* – osiem *kata*.

W stylu *tsunami* także występuje osiem *kata* wykonywanych bez przyrządów, wymaganych na poszczególne stopnie uczniowskie:

- **Kumo** (jap. 'chmury, pająk') – na stopień 8 *kyu*,
- **Haito** (jap. 'rozerwany na części'; wym. *hajtoo*) – na stopień 7 *kyu*,
- **Hareta sora** (jap. 'wypogodzone niebo') – na stopień 6 *kyu*,
- **Matsukaze** (jap. 'wiatr od sosen'; wym. *macukadze*) – na stopień 5 *kyu*,
- **Nijusei** (jap. 'złączenie dwóch'; wym. *nidziusej*) – na stopień 4 *kyu*,
- **Sato** (jap. 'wieś rodzinna') – na stopień 3 *kyu*,
- **San sao** (jap. 'trzy kije') – na stopień 2 *kyu*,
- **San ishi** (jap. 'trzy kamienie'; wym. *san íśi*) – na stopień 1 *kyu*.

Ponadto w *tsunami* występuje osiem *kata* z przyrządami, wymaganych na poszczególne stopnie mistrzowskie:

- **Tsunami-no tanto** (jap. 'nóż wielkiej fali') – na stopień 1 *dan*,
- **Tsunami-no nunchaku** (jap. 'cep wielkiej fali') – na stopień 2 *dan*,
- **Tsunami-no tonfa** (jap. 'pałka wielkiej fali') – na stopień 3 *dan*,
- **Tsunami-no bo** (jap. 'kij wielkiej fali') – na stopień 4 *dan*,
- **Tsunami-no sai** (jap. 'trójzęb wielkiej fali') – na stopień 5 *dan*,
- **Tsunami-no ken** (jap. 'miecz wielkiej fali') – na stopień 6 *dan*,
- **Tsunami-no kama** (jap. 'sierp wielkiej fali') – na stopień 7 *dan*,
- **Tsunami-no shuriken** (jap. 'gwiazda wielkiej fali') – na stopień 8 *dan*.

Tokui-kata

W *tsunami* ważną rolę odgrywają również **tokui-kata** (jap. 'formy własne').

Są to *kata* własne, układane przez każdego z ćwiczących i przedstawiane na egzaminach na różne stopnie.

Już na trzy najwyższe stopnie uczniowskie (*kyu*) wymagane są *tokui-kata*, złożone z określonej liczby technik:

- na 3 *kyu* - *Tokui-kata sankyu* (złożone z 10-12 technik),
- na 2 *kyu* - *Tokui-kata niklu* (złożone z 13-15 technik),
- na 1 *kyu* - *Tokui-kata ikkyu* (złożone z 16-20 technik).

Po dwie *tokui-kata*, złożone z minimum 25 technik, wymagane są zaś na poszczególne stopnie mistrzowskie (*dan*):

- jedną formę bez przyrządów,
- drugą formę z określonymi przyrządami.

Umiejętność układania form *tokui-kata* (i ich interpretacji z przeciwnikami) świadczy o poziomie wyszkolenia w zakresie walki wręcz.

KUMO

W rozdziale tym przedstawiamy formę *Kumo* jako przykład *kata tsunami*. **Kumo** (jap. 'chmury, pajak') - to podstawowa i najprostsza forma stylu *tsunami*, stosowana do nauki walki z dwoma napastnikami. **Ideogram Kumo** (jap. 'chmury) W formie *Kumo* występuje dwóch przeciwników, którzy fachowo i z wielką furią atakują broniącego się. Charakterystyczną cechą *kata tsunami* jest pełna, logiczna interpretacja wszystkich ruchów z napastnikami.

Nazwa *Kumo* pochodzi od sytuacji, które w tej formie występują. Zaczepne akcje napastników są w niej rozpraszane przez broniącego się niczym ciemne chmury na niebie przez wiatr. Atakujący napastnicy jak muchy wpadają w sieci „utkane” z różnych rozwiązań obronnych, które broniący się zastawia niczym pajak.

Kata Kumo ułożył założyciel *tsunami soke* Ryszard Murat w marcu 1979 roku.

Przedstawienie *Kumo*

Dalej przedstawiamy *kata Kumo* w następujący sposób:

- u góry strony ponumerowane fotografie przedstawiają kolejne techniki *kata* – widziane od przodu;
- poniżej nich widać rysunki, przedstawiające układ stóp i przemieszczanie się – jako istotne uzupełnienie fotografii;
- ilustracje na dole strony przedstawiają z kolei dokładną interpretację poszczególnych sytuacji *kata*.

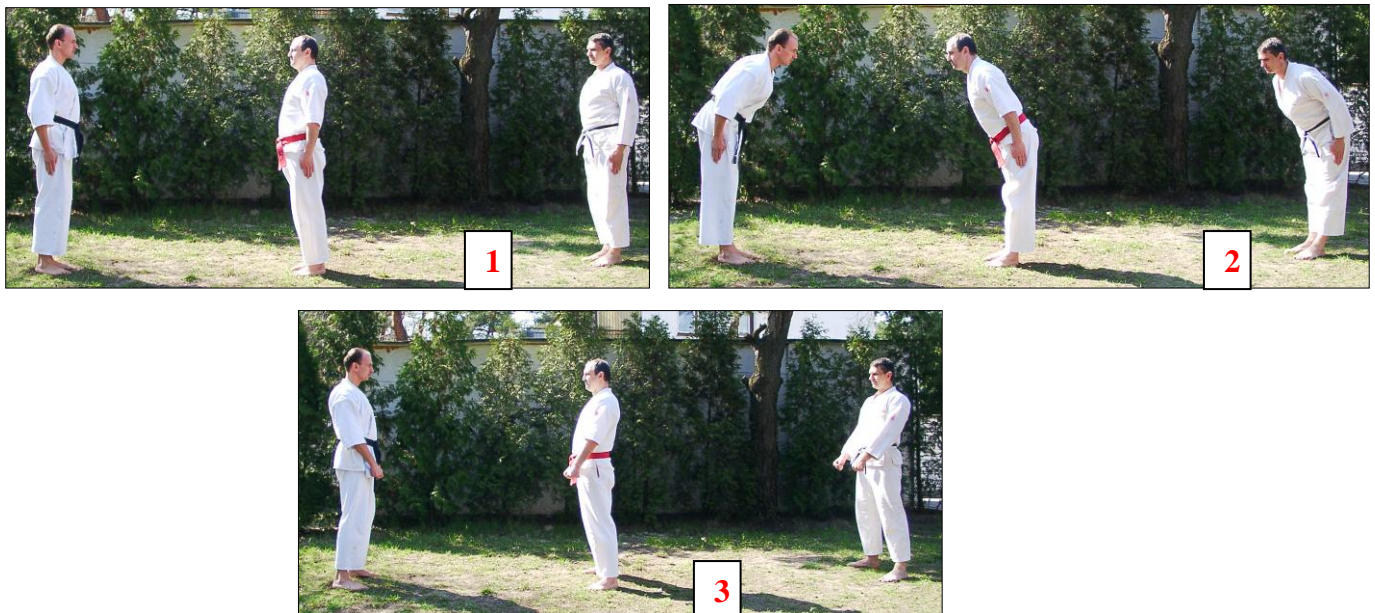
Na początku każdej formy zawsze wykonujemy ceremonialny ukłon *tachi-rei*, później głośno podajemy nazwę *kata* (w tym przypadku: **Kumo !**), a następnie przyjmujemy pozycję gotowości *yoi-dachi*, z której wyprowadzamy pierwszy ruch. Po zakończeniu ostatniego ruchu również zawsze przyjmujemy pozycję gotowości *yoi-dachi*, a następnie wykonujemy ceremonialny ukłon *tachi-rei*.

W przypadku prawidłowego wykonania *kata* powinniśmy skończyć dokładnie w tym samym miejscu, w którym tę formę rozpoczęliśmy.

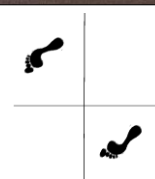
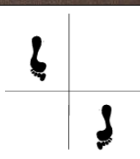
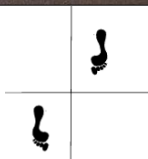
Przyjmujemy stojącą pozycję ceremonialną – *tachi-zen* (1), wykonujemy ukłon – *tachi-rei* (2), po czym w pozycji *tachi-zen* (3) - głośno podajemy nazwę kata: **Kumo** ! Następnie przechodzimy do pozycji gotowości – *yoi-dachi* (4), odstawiając prawą nogę.

BUNKAI – INTERPRETACJA KATA:

W *kata Kumo* występuje dwóch napastników. Pierwszy napastnik znajduje się przed nami w odległości około 2 m, a drugi – groźniejszy, prawdopodobnie prowodyr napaści – ustawił się za naszymi plecami w odległości około 3 m (fotografia 1). Takie ustawienie napastników świadczy o tym, że są doświadczeni i swoją napaść wcześniej zaplanowali. Napaść rozpoczyna pierwszy napastnik, natomiast drugi czeka na sposobność włączenia się do ataku. W trakcie pokazu interpretacji *kata Kumo* z partnerami, odgrywającymi rolę napastników, ustawiamy się we właściwych miejscach (fotografia 1), po czym najpierw wykonujemy ukłon *tachi-rei* (fotografia 2), a następnie przechodzimy do pozycji *yoi-dachi* (fotografia 3). Na fotografiach: *soke* Ryszard Murat 10 *dan* - jako napadnięty oraz *sensei* Maciej Misztal 1 *dan* – jako pierwszy napastnik i *kyoshi* Tadeusz Rynieć 5 *dan* - jako prowodyr napaści.

Po odczekaniu około 3 sekund gwałtownie cofamy lewą nogę - przechodząc do pozycji *migi zenkutsu-dachi*, a prawą ręką wykonujemy blok *migi soto-ude-uke* na granicy stref *chudan* i *jodan* (5). Teraz cofamy się jeszcze jeden krok, przyjmując pozycję *hidari zenkutsu-dachi*, a prawą ręką wykonujemy blok *migi gedan-ude-barai* (6).

Następnie wykonujemy gwałtowny zwrot w prawo, przechodząc do pozycji *kiba-dachi*, przy czym stóp nie przemieszczamy, wykonując zwrot na palcach. W tym samym czasie uderzamy w przód *hidari kara-zuki chudan* (7), jednocześnie spoglądając przez prawy bark – na kolejnego napastnika.

BUNKAI – INTERPRETACJA KATA:

Pierwszy napastnik rozpoczyna walkę atakując nas w twarz wbiciem *kara-oi-zuki*. Bronimy zwiększeniem dystansu (*hineri-uke*), cofając lewą nogę i przyjmując stabilną pozycję *zenkutsu-dachi*, a także blokiem *soto-ude-uke* (fotografia 1). Napastnik kontynuuje atak za pomocą kopnięcia *mae-geri-keage* lub *mae-geri-kekomi*, wymierzonego w nasze krocze. Bronimy się za pomocą kolejnego cofnięcia i silnego bloku *gedan-ude-barai* (fotografia 2), który przesuwam napastnika z linii ataku. Kiedy stawia on nogę na podłożu, przejmujemy inicjatywę i mocno (z gwałtownym zwrotem biodrami do pozycji *kiba-dachi*) trafiamy go w plecy wbiciem *kara-zuki*, w wyniku którego napastnik upada – wykonując pad *zenpo-ukemi* (fotografia 3). Sytuacji tej nie możemy jednak wykorzystać w pełni, ponieważ w tym momencie dostrzegamy, że drugi napastnik (prowodyr) rozpoczyna atak.

Później, po przerwie 1,5 sekundy, wykonujemy zwrot na prawej nodze w prawo – przechodząc do pozycji *migi zenkutsu-dachi*. W trakcie tego zwrotu wykonujemy najpierw blok *hidari-sukui-ude-uke* - w przejściowej pozycji *heisoku-dachi* (8), a następnie blok *migi gedan-ude-barai* (9).

Teraz, bez zmiany pozycji, uderzamy w przód *hidari ura-zuki chudan* (10).

BUNKAI – INTERPRETACJA KATA:

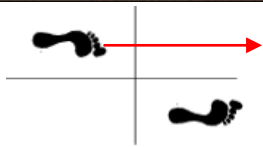

Wykorzystując nasze zaangażowanie w starcie z pierwszym napastnikiem, prowodyr usiłuje trafić nas w kręgosłup kopnięciem *mae-geri-kekomi* (fotografia 1), co dałoby mu natychmiastową przewagę.

Bronimy się przez zejście z linii ataku, wykonując zwrot na prawej nodze (*soto-nagashi-uke*) z dwoma blokami: asekuracyjnym *hidari sukui-ude-uke* oraz silnym *migi gedan-ude-barai* (fotografia 2).

Teraz natychmiast przejmujemy inicjatywę, kontratakując lewą ręką – trafiając napastnika w prawą nerkę wbiciem *ura-zuki* (fotografia 3). Kontratak musi być wykonany niezwłocznie, najpóźniej w momencie postawienia przez napastnika nogi na podłożu. Zwlekanie z tym kontratakiem grozi bowiem ponowieniem ataku przez napastnika za pomocą innej techniki, wykonanej ręką lub nogą.

Później prawą ręką bezzwłocznie wykonujemy *migi mawashi-age-zuki jodan* (11), a następnie kontynuujemy kontratak, szybko przemieszczając się krokiem w przód do pozycji *hidari zenkutsu-dachi* i trafiając dwukrotnie w to samo miejsce wbiciami: *hidari kara-oi-zuki chudan* (12) oraz *migi kara-gyaku-zuki chudan* (13). Następnie, aby uniemożliwić napastnikowi wybrnięcie z tej trudnej sytuacji poprzez ewentualne szybkie przemieszczenie się do przodu – trafiamy go prawą ręką w twarz silnym ciosem sierpowym *mawashi-age-zuki* (fotografia 1).

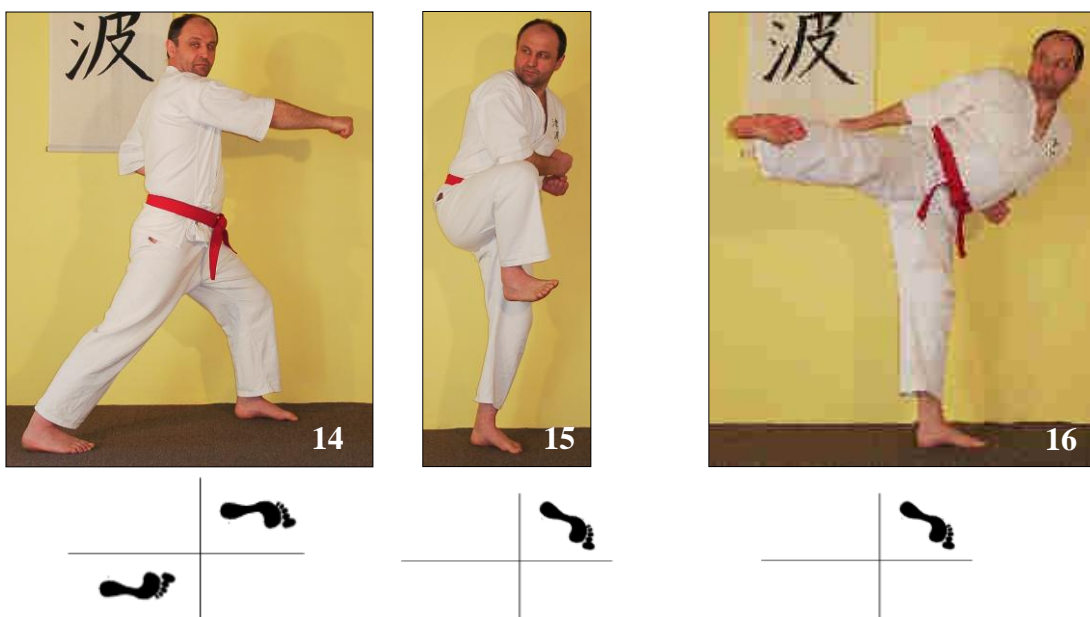
BUNKAI – INTERPRETACJA KATA:

Pod wpływem tego uderzenia napastnik zwraca się w lewą stronę i natychmiast usiłuje wyjść z opresji poprzez ucieczkę do przodu – wykonując szybki krok w przód. Gonimy go, wykonując krok w tym samym kierunku i kontynuujemy kontratak. Dosiągają go nasze dwa, szybko po sobie następujące, potężne uderzenia pięściami w kręgosłup: *kara-oi-zuki* (fotografia 2) i *kara-gyaku-zuki* (fotografia 3).

Wbicia te odrzucają napastnika daleko do przodu – w kierunku, w którym usiłuje się przemieścić, albo też powodują jego upadek (*pad zenpo-ukemi*).

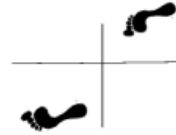
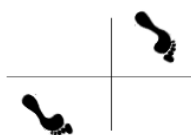
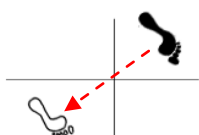
Teraz następuje przerwa w naszych działaniach, trwająca 1,5 sekundy, w trakcie której spoglądamy przez prawy bark, w kierunku poprzedniego napastnika (14). Następnie szybko przyciągamy prawą nogę - przyjmując wyjściową pozycję *tsuru-ashi-dachi* (15), po czym tą samą nogą wykonujemy silne kopnięcie *migi yoko-geri-kekomi chudan* – pod kątem 135 stopni w tył w prawą stronę (16).

BUNKAI – INTERPRETACJA KATA:

Tymczasem pierwszy napastnik odzyskał zdolność do skutecznych działań i szybko zbliża się, usiłując wykorzystać dogodną sytuację - nasze zaangażowanie w starcie z prowadzącym - i mocno trafić nas od tyłu pięścią w podstawę czaszki (fotografia 1 – widok z drugiej strony) albo – być może – kopnięciem *yoko-geri-fumikomi*, starając się złamać nasze prawe kolano. Spoglądamy na niego przez prawy bark, po czym bronimy się przed jego atakiem poprzez przejście do pozycji *tsuru-ashi-dachi* (*hineri-uke*), a następnie natychmiast kontratakujemy potężnym kopnięciem *yoko-geri-kekomi*, trafiając go prawą nogą w brzuch (fotografia 2). Kopnięcie to powoduje nagłe zatrzymanie i odrzucenie napastnika.

Po kopnięciu przyciągamy prawą nogę ponownie do pozycji *tsuru-ashi-dachi*, z równoczesnym przyjęciem prawą ręką pozycji wyjściowej do uderzenia *uchi-uraken-uchi* – z pięścią przy lewym uchu - a lewą ręką wykonujemy wówczas asekuracyjny blok *tsukami-uke* (17). Następnie stawiamy prawą nogę w przód – przyjmując pozycję migi *kiba-dachi* - zadając jednocześnie prawą pięścią uderzenie *uchi-uraken-uchi jodan* (18).

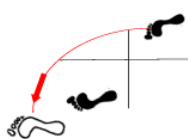
Kontynuujemy kontratak z przemieszczeniem się w tym samym kierunku, wykonując lewą nogą krok w przód – do pozycji *hidari zenkutsu-dachi* - a lewą ręką wbicie *hidari kara-oi-zuki jodan* (19).

BUNKAI – INTERPRETACJA KATA:

Wykorzystując fakt odrzucenia napastnika, przejmujemy inicjatywę i kontynuujemy kontratak przemieszczając się krok w przód do pozycji *kiba-dachi* oraz starając się trafić prawą ręką napastnika w głowę uderzeniem *uchi-uraken-uchi*. Napastnik unika jednak tego ataku, wykonując krok w tył - *hineri-uke* (fotografia 1), wskutek czego nadal zachowuje zdolność do walki. Tymczasem powalony wcześniej prowadzycy stopniowo podnosi się i próbuje oceniać przebieg starcia. W tej sytuacji musimy koniecznie doprowadzić do pełnego wyeliminowania z walki pierwszego napastnika, zanim prowadzycy odzyska zdolność do skutecznych działań. Kontynuujemy zatem swój kontratak, przemieszczając się krok w przód – do pozycji *hidari zenkutsu-dachi* - z równoczesnym silnym wbiciem *kara-oi-zuki*, wymierzonym w twarz napastnika. Ten jednak po raz drugi skutecznie broni się, wykonując w stabilnej pozycji blok *soto-ude-uke* prawą ręką (fotografia 2).

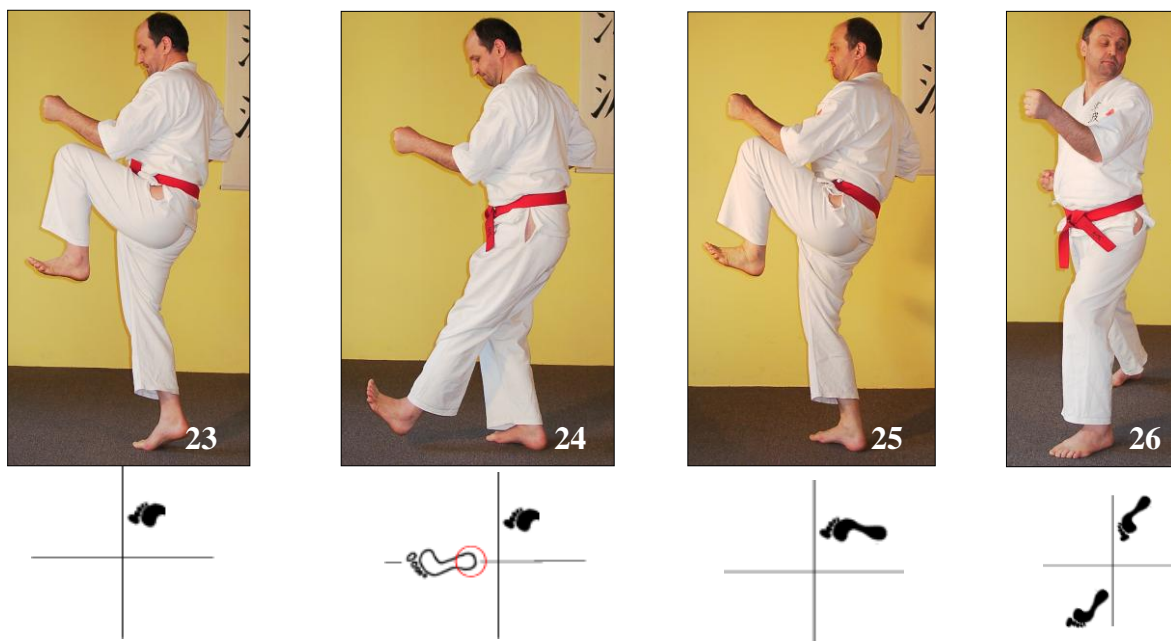

Następnie szybko cofamy o około 30 cm nogę wykroczną – lewą do pozycji *hidari sho-zenkutsu-dachi* i równocześnie chwytamy prawą ręką za rękę napastnika (20). Teraz prawą nogą wykonujemy podcięcie *migi de-ashi-barai* z silnym szarpnięciem prawą ręką po skosie w dół – z zaciśnięciem jej dłoni w *seiken* (21). Następnie stabilizujemy swoją pozycję, stawiając prawą nogę w pozycji *migi neko-ashi-dachi* (22).

BUNKAI – INTERPRETACJA KATA:

Starając się uniemożliwić pierwszemu napastnikowi wykonanie ewentualnego kontrataku lewą ręką, cofamy lewą stopę o około 30 cm i jednocześnie chwytamy napastnika prawą dłonią za prawą rękę, którą zablokował nasz atak. Następnie błyskawicznie prawą stopą podcinamy (*de-ashi-barai*) nogę wykroczną napastnika, z równoczesnym gwałtownym szarpnięciem prawą ręką po skosie w dół, w wyniku czego powalamy go (fotografia 1). Tymczasem prowodyr odzyskał zdolność do walki i zbliża się do nas od tyłu, zdecydowany wykonać kolejny silny atak. Po powaleniu pierwszego napastnika, przyjmujemy – będąc zwrócenii w jego kierunku - pozycję *neko-ashi-dachi* (fotografia 2), która umożliwi nam reagowanie na działania obu napastników. Możemy z niej - w zależności od rozwijającej się sytuacji - albo wyprowadzić eliminujące pierwszego napastnika kopnięcie *fumikomi*, albo powstrzymujące zbliżającego się prowodyra kopnięcie *yoko-geri-kekomi* lub *ura-mawashi-geri*, albo też wykonać dowolne zejście z linii jego ataku.

Później unosimy lewą nogę do wyjściowej pozycji *tsuru-ashi-dachi*, utrzymując uzyskane w *neko-ashi-dachi* wspięcie się na palcach prawej stopy (23), po czym uderzamy piętą w dół – wykonując *hidari mae-geri-fumikomi* (24). Przez cały czas – od chwili podcięcia - utrzymujemy spojrzenie w dół, obserwując powalonego napastnika. Następnie znów unosimy lewą nogę do pozycji *tsuru-ashi-dachi* (25), po czym stawiamy ją w przód, przyjmując pozycję *hidari zenkutsu-dachi* (26). Stawiając nogę spoglądamy w tył przez lewy bark, co powoduje przerwę w działaniach trwającą 1,5 sekundy.

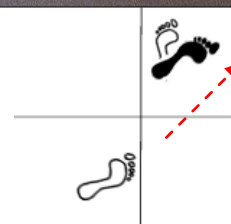
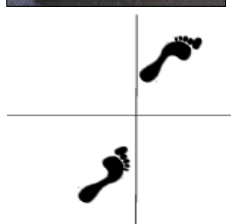
BUNKAI – INTERPRETACJA KATA:

Wykorzystując sytuację, że prowodyr jest jeszcze w dostatecznej odległości, decydujemy się wyeliminować z dalszej walki leżącego na brzuchu pierwszego napastnika. W tym celu trafiamy go w kręgosłup potężnym kopnięciem *mae-geri-fumikomi* (fotografia 1). Następnie lewą nogę (użytą do kopnięcia) stawiamy w przodzie w pozycji *zenkutsu-dachi* i spoglądając przez lewy bark dostrzegamy, że prowodyr lewą nogą wyprowadza kopnięcie – prawdopodobnie *yoko-geri-kekomi* (fotografia 2).

Gdyby trafił nas tym kopnięciem od tyłu w kręgosłup (fotografia 3 – widok z innej strony), uzyskałby zdecydowaną przewagę w walce.

Teraz wykonujemy szybki zwrot na lewej nodze w lewo – o 180 stopni, z przejściem do pozycji *hidari zenkutsu-dachi*. W trakcie przejściowej pozycji *heisoku-dachi* wykonujemy blok *hidari gedan-ude-barai* (27), a w momencie przyjęcia *zenkutsu-dachi* – silny blok *migi gyaku-soto-ude-uke* (28).

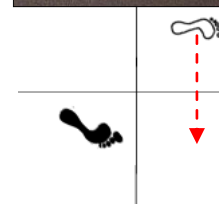
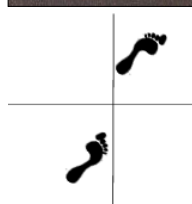
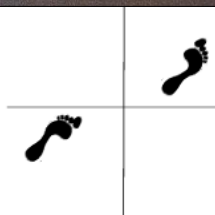
Później szybko kontratakujemy, wykonując prawą nogą silne kopnięcie *migi mae-geri-keage* na granicy stref *gedan* i *chudan* (29).

BUNKAI – INTERPRETACJA KATA:

Bronimy się przez szybkie zejście z linii ataku z równoczesnym cofnięciem się (*hineri-uke*), wykonując w trakcie tego przejścia – w pozycji *heisoku-dachi* – asekuracyjny blok *gedan-ude-barai*, na wypadek gdyby prowodyr przewidział nawet to zejście. Tymczasem prowodyr, widząc nasze zejście, rezygnuje z kontynuowania kopnięcia *yoko-geri-kekomi* i ponawia swój atak – wykonując krok-doskok do pozycji *kiba-dachi* z równoczesnym uderzeniem *uchi-uraken-uchi*. Atak ten blokujemy prawą ręką za pomocą *gyaku-soto-ude-uke* (fotografia 1) W wyniku tego starcia znaleźliśmy się za plecami napastnika.

Wykorzystujemy więc tę dogodną sytuację i zdobywamy przewagę uderzając go od tyłu w jądra silnym kopnięciem *mae-geri-keage* (fotografia 2).

Po kopnięciu stawiamy prawą nogę w pozycji *migi zenkutsu-dachi* i równocześnie uderzamy lewą ręką *hidari gyaku-mawashi-age-zuki jodan* (30). Następnie przemieszczamy się krokiem w przód, przyjmując pozycję *hidari zenkutsu-dachi*, a prawą ręką wykonujemy silne wbicie *gyaku-ura-zuki chudan* (31) z **KIAI**. W trakcie tego uderzenia lewej ręki nie cofamy (po *mawashi-zuki*) do układu *hikite-no-gamae*, lecz – zaciśniętą w *seiken* - przyciągamy ją do piersi. Teraz następuje przerwa, trwająca 3 sekundy, po czym prawą nogą wykonujemy silne podcięcie *migi de-ashi-barai* (32) – ze zwrotem w prawą stronę - a potem nogę tę stawiamy na podłożu, przechodząc do pozycji *yoi-dachi* (fotografia 33 na następnej stronie).

BUNKAI – INTERPRETACJA KATA:

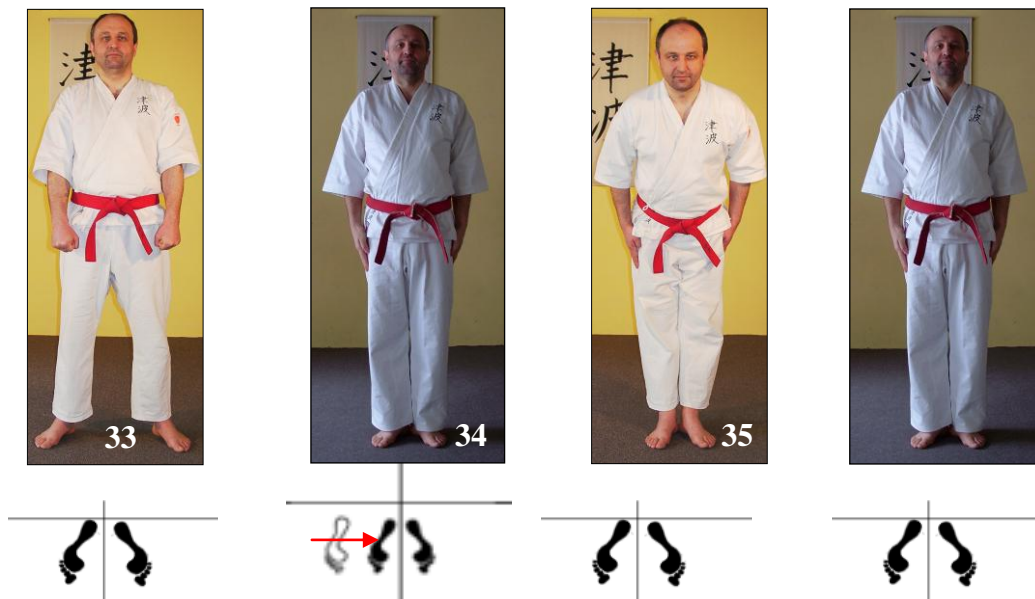

Teraz stawiamy prawą nogę na podłożu w pozycji *migi zenkutsu-dachi* i – aby napastnik nie uciekł nam do przodu i nie ponowił ataku – mocno trafiamy go ciosem sierpowym (*mawashi-age-zuki*) lewą pięścią w twarz. Uderzenie to odwraca prowodyra w prawą stronę (fotografia 1 – widok po trafieniu).

Po wykonaniu *mawashi-zuki* nie cofamy ręki, lecz umieszczamy ją pod jego brodą, co umożliwi nam powstrzymanie go przed ucieczką w przód (do której rzuca się gwałtownie, wykonując krok w przód), a także skuteczne duszenie. Idziemy za nim, stawiając krok, i oprócz obezwładniającego duszenia trafiamy go jeszcze w kręgosłup – z **KIAI** - potężnym wbiciem *ura-zuki* (fotografia 2), eliminując z dalszej walki.

Później, na wszelki wypadek, powalamy prowodyra za pomocą podcięcia lewą nogą, którą i tak musielibyśmy przemieścić przechodząc do pozycji *yoi-dachi* (fotografia 3).

Po przyjęciu pozycji gotowości – *yoi-dachi* (33) zatrzymujemy się na 3 sekundy.
Następnie, dostawiając prawą nogę, przyjmujemy stojącą pozycję ceremonialną – *tachi-zen* (34), po czym wykonujemy ukłon – *tachi-rei* (35).

BUNKAI – INTERPRETACJA KATA:

W trakcie pokazu interpretacji *kata Kumo* lub ćwiczenia jej na treningach zawsze wykonujemy stosowne ceremonie. W związku z tym po zakończeniu interpretacji *Kumo* partnerzy, odgrywający rolę napastników, podnoszą się i ustawiają w pozycjach *yoi-dachi*, tak samo, jak na początku (fotografia 1). Następnie wszyscy uczestnicy interpretacji przyjmują stojącą pozycję ceremonialną – *tachi-zen* (fotografia 2). Teraz uczestnicy interpretacji wykonują ukłon w pozycji stojącej – *tachi-rei* (fotografia 3).